

Janakkalan kunta, kuntalaiset

Missä mennään Janakkala?

Eero Laesterä – Tomi Pihlajamäki – Tuomas Hanhela 5.3.2026

DEMOGRAFINEN NELOSKIERRE on otettava huomioon kaikkialla!

- **KESKITTÄVÄ, VALIKOIVA JA POLARISOVA MUUTTOLIIKE** Muuttoliike lisää lähtö- ja tuloalueiden välisiä eroja, sillä muuttajissa ovat yliedustettu-ja nuoret ja nuoret aikuiset, työlliset ja koulutetut. Lisäksi maahanmuuttajien muutot keskittymishakuisempia kuin kantaväeställä.

- **LASTEN MÄÄRÄN VÄHENEMINEN JA SYNTYVYYDEN ALENEMINEN** Alle 15-vuotiaiden määrä on vähentynyt vuodesta 2015 alkaen, syntyneiden lasten määrä oli vuonna 2022 alhaisempi kuin kertaakaan 1860-luvun jälkeen ja kokonaisuudessaan tilastohistorian heikoin.
- Vuonna 2023 oli 27 kunta, joissa syntyvyys ylitti kuolleisuuden. Maahanmuutto keskittyy hyvin harvoihin kuntiin.

MUUTTOLIIKE

SYNTYVYYS

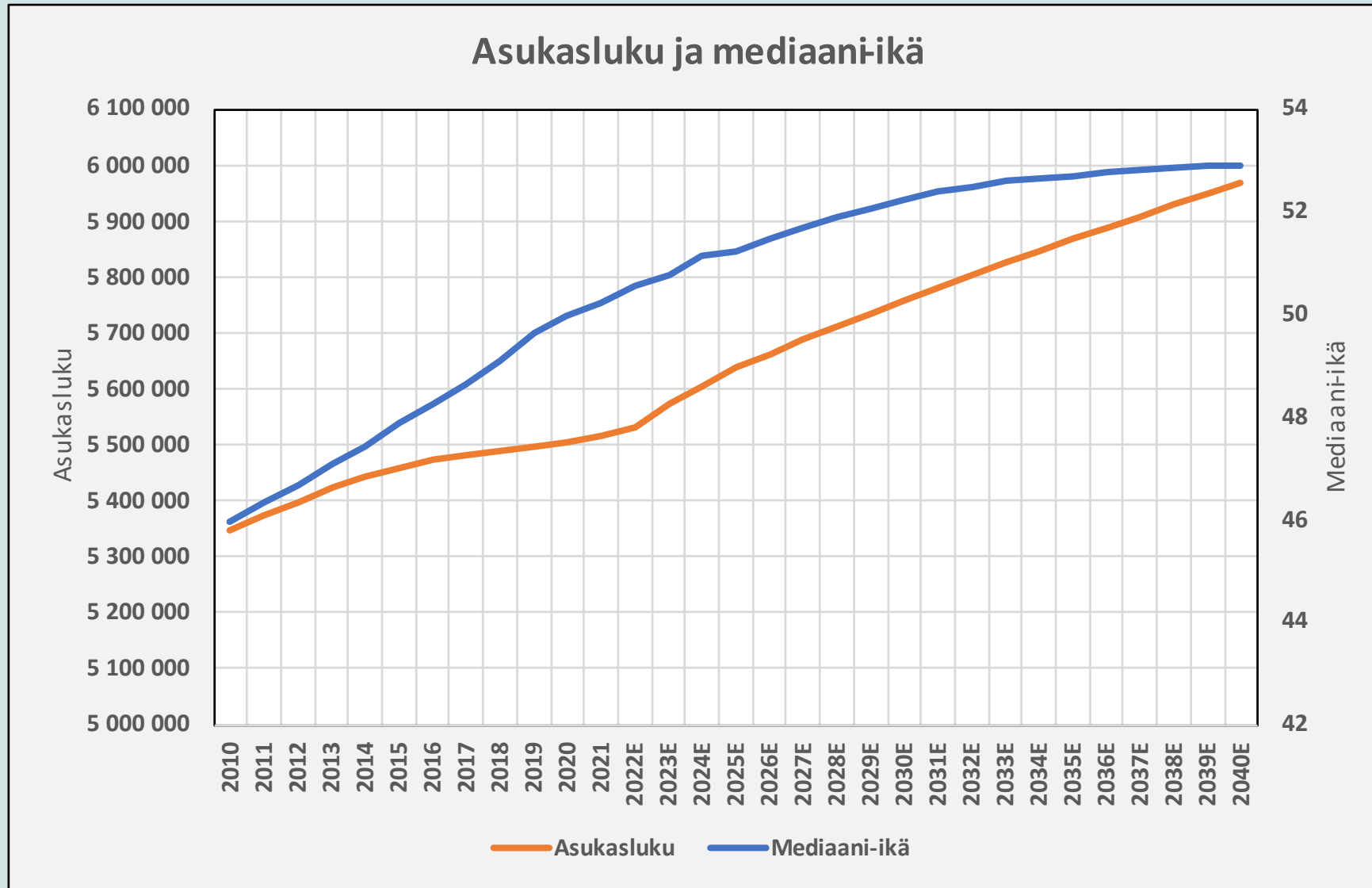
Kuntien keskinäinen skaba – taseus –osa rakentaa ja panostaa, osalla käyttöomaisuus happens – sote-kiinteistöt

- **IÄKKÄIDEN MÄÄRÄN NOPEA KASVU** Yli 75-vuotiaiden määrä 2—3 kertaistuu alueesta riippuen vuoteen 2040 mennessä, samalla väestön elinajanodote kasvaa noin 4—5 vuodella.

IÄKKÄÄT

- **TYÖIKÄISEN VÄESTÖN MÄÄRÄN VÄHENEMINEN** Työikäisen väestön määrä väheni noin 130 000 henkilöllä vuosina 2010—2022. Tilanne voi tasapainottua lisääntyneen maahanmuuton ansiosta 2020- ja 2030-luvuilla, mutta se voi tapahtua alueellisesti epätasapainoisella tavalla.
- **Alueilla lopullinen voittaja se, joka saa työvoimaa.**

TYÖIKÄISET

- Tuoko maahanmuutto apua?
 - Väestön ikärakenne – minne keskittyy?
 - Valtion talous?

Koko maan väestökehitys ja mediaani-ikä muutos

Muutos 2024-2030	0-v	1-5 v.	6-v.	7-12-v.	13-15-v.	16-18-v.	19-23-v.	24-64-v.	65-74-v.	75-84-v.	Yli 84-v.	Yhteensä	MedI23	MedI30
Varsinais-Suomi	134	-390	-141	-3 372	-1 283	281	1 867	10 594	-738	6 734	3 619	17 305	43	44
Satakunta	-67	-736	-166	-2 758	-909	-246	254	-4 043	-2 303	2 502	1 103	-7 369	48	49
Kanta-Häme	21	-559	-186	-1 839	-977	-506	471	-1 893	-255	2 869	1 205	-1 649	47	49
Pirkanmaa	209	332	-153	-4 629	-1 545	459	2 641	18 725	100	7 043	3 705	26 887	41	42
Päijät-Häme	15	-624	-210	-1 975	-759	-239	483	-2 239	-1 220	2 877	1 842	-2 049	48	49
Kymenlaakso	16	-618	-163	-2 144	-824	-291	-368	-5 904	-1 468	1 840	1 008	-8 916	50	52
Etelä-Karjala	4	-380	-123	-1 517	-503	-234	68	-1 941	-1 255	1 836	626	-3 419	49	50
Etelä-Savo	3	-495	-145	-1 657	-522	-205	308	-5 020	-1 821	2 456	792	-6 306	54	54
Pohjois-Savo	11	-544	-255	-2 554	-894	70	712	-1 212	-1 726	4 931	1 283	-178	46	47
Pohjois-Karjala	31	-386	-189	-1 941	-647	133	219	-2 104	-2 346	3 359	1 021	-2 850	47	48
Keski-Suomi	3	-550	-239	-3 503	-1 530	-167	1 869	140	-1 274	4 085	1 624	458	43	44
Etelä-Pohjanmaa	-11	-784	-260	-2 846	-873	-152	429	-2 142	-2 000	3 648	765	-4 226	46	47
Pohjanmaa	64	-276	-78	-1 336	-479	200	1 053	2 114	-1 171	1 781	1 094	2 966	42	43
Keski-Pohjanmaa	-20	-306	-114	-1 026	-352	158	398	-418	-681	1 001	469	-891	43	44
Pohjois-Pohjanmaa	278	-479	-347	-6 027	-2 631	-147	2 745	7 622	-1 181	7 592	2 158	9 583	40	41
Kainuu	29	-247	-53	-936	-340	-24	352	-2 283	-1 266	1 436	251	-3 081	51	50
Lappi	-2	-461	-105	-1 702	-1 005	-31	923	-2 456	-1 588	3 968	464	-1 995	47	47
Helsinki	343	655	142	-1 396	929	2 948	6 596	34 095	4 102	4 282	4 264	56 960	38	39
Vantaa+Kerava	228	575	13	-466	-136	611	3 042	18 498	2 063	2 154	2 139	28 721	38	39
Länsi-Uusimaa	257	1 558	191	-1 692	-1 336	277	2 967	24 430	3 543	5 104	4 331	39 630	40	41
Itä-Uusimaa	5	-87	-30	-784	-370	6	421	810	769	1 324	898	2 962	46	47
Keski-Uusimaa	19	29	33	-1 461	-799	-221	1 018	4 897	2 047	3 728	1 784	11 074	43	44
Manner-Suomi	1 570	-4 773	-2 578	-47 561	-17 785	2 680	28 468	90 270	-9 669	76 550	36 445	153 617	43	44

Tiedostoon on päivitetty Tilastokeskuksen vuoden 2024 väestöennuste

Muutos 2024-30	0-v	1-5 v.	6-v.	7-12-v.	13-15-v.	16-18-v.	19-23-v.	24-64-v.	65-74-v.	75-84-v.	Yli 84-v.	Yhteensä	Prosenttia	Med2024	Med2030
Forssa	12	-62	-24	-111	-75	-132	-8	-485	-217	191	80	-831	-5 %	52	52
Hattula	-6	-15	-17	-172	-43	-41	39	-104	6	118	91	-144	-2 %	46	48
Hausjärvi	3	-28	-8	-127	-54	-31	-12	-219	-46	167	39	-316	-4 %	48	50
Humppila	1	-12	1	-13	-18	-15	12	-79	-52	96	16	-63	-3 %	53	55
Hämeenlinna	6	-202	-14	-572	-194	33	318	79	-34	1 100	602	1 122	2 %	46	47
Janakkala	-7	-54	-26	-168	-91	-81	9	-327	79	196	109	-361	-2 %	48	50
Jokioinen	-3	-24	-13	-51	-55	-23	-12	-115	-51	101	14	-232	-5 %	51	53
Loppi	0	-40	-2	-107	-82	4	19	-193	25	117	81	-178	-2 %	49	52
Riihimäki	21	-111	-64	-436	-270	-150	111	-188	62	590	168	-267	-1 %	46	48
Tammela	-4	-9	-12	-51	-80	-41	-8	-166	2	140	7	-222	-4 %	52	53
Ypäjä	-2	-2	-7	-31	-15	-29	3	-96	-29	53	-2	-157	-7 %	53	55
Kanta-Häme	21	-559	-186	-1 839	-977	-506	471	-1 893	-255	2 869	1 205	-1 649	-1 %	47	49

Janakkala	2014	2019	2024	2025	2030	2040	2014-24	2014-24/v	2014-24	2014-24/v	2024-30	2024-30/v	2024-30	2024-30/v
Asukasluku	16 840	16 413	16 015	15 970	15 654	15 451	-825	-92	-4,9 %	-0,5 %	-361	-45	-2,3 %	-0,3 %
0-5 päivähoito	1 085	912	788	798	727	694	-297	-33	-27,4 %	-3,0 %	-61	-8	-7,7 %	-1,0 %
6 esiopetus	195	165	165	141	139	128	-30	-3	-15,4 %	-1,7 %	-26	-3	-15,8 %	-2,0 %
7-12 alakoulu	1 273	1 209	1 068	1 044	900	798	-205	-23	-16,1 %	-1,8 %	-168	-21	-15,7 %	-2,0 %
13-15 yläkoulu	659	606	608	557	517	426	-51	-6	-7,7 %	-0,9 %	-91	-11	-15,0 %	-1,9 %
16-18 lukio/toinen aste	642	582	599	611	518	410	-43	-5	-6,7 %	-0,7 %	-81	-10	-13,5 %	-1,7 %
19-23 nuoret työikäiset ja opisk	693	591	508	515	517	420	-185	-21	-26,7 %	-3,0 %	9	1	1,8 %	0,2 %
24-64 työssäkäyvät	8 701	8 364	8 078	8 035	7 751	7 642	-623	-69	-7,2 %	-0,8 %	-327	-41	-4,0 %	-0,5 %
65-74 eläkkeelle siirtyneet	2 069	2 273	2 100	2 113	2 179	2 140	31	3	1,5 %	0,2 %	79	10	3,8 %	0,5 %
75-84 eläkkeellä olevat	1 107	1 271	1 554	1 593	1 750	1 810	447	50	40,4 %	4,5 %	196	25	12,6 %	1,6 %
85... ikääntyneet	416	440	547	563	656	983	131	15	31,5 %	3,5 %	109	14	19,9 %	2,5 %
Huoltosuhde	2014	2019	2024	2025	2030	2040	2014-24	2014-24/v	2014-24	2014-24/v	2024-30	2024-30/v	2024-30	2024-30/v
Janakkala	64,2	68,4	70,2	70,7	74,7	79,3	6	1	9,3 %	1,0 %	4	1	6,4 %	0,8 %
Verrokkit	65,3	74,0	77,1	77,7	80,3	81,3	12	1	18,0 %	2,0 %	3	0	4,3 %	0,5 %
Kuntien ka	69,0	78,4	84,2	84,8	87,7	86,6	15	2	22,0 %	2,4 %	4	0	4,2 %	0,5 %
Mediaani-ikä	2014	2019	2024	2025	2030	2040	2014-24	2014-24/v	2014-24	2014-24/v	2024-30	2024-30/v	2024-30	2024-30/v
Janakkala	44,0	47,0	47,0	48,0	50,0	52,0	3,0	0,3	6,8 %	0,8 %	3,0	0,4	6,4 %	0,8 %
Verrokkit ka	46,5	48,4	49,5	49,9	50,6	52,0	3,0	0,3	6,5 %	0,7 %	1,1	0,1	2,3 %	0,3 %
Kuntien ka	47,4	49,6	50,7	51,2	52,2	52,9	3,3	0,4	7,0 %	0,8 %	1,5	0,2	2,9 %	0,4 %

Asl. 2025M11* 15 896

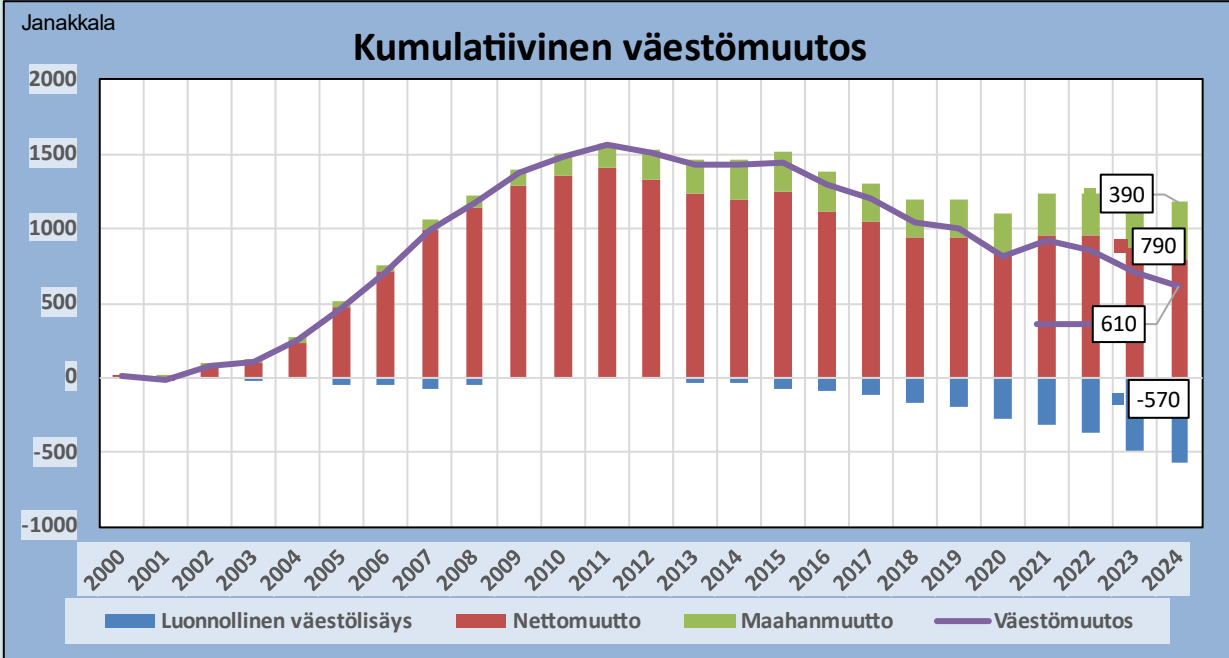
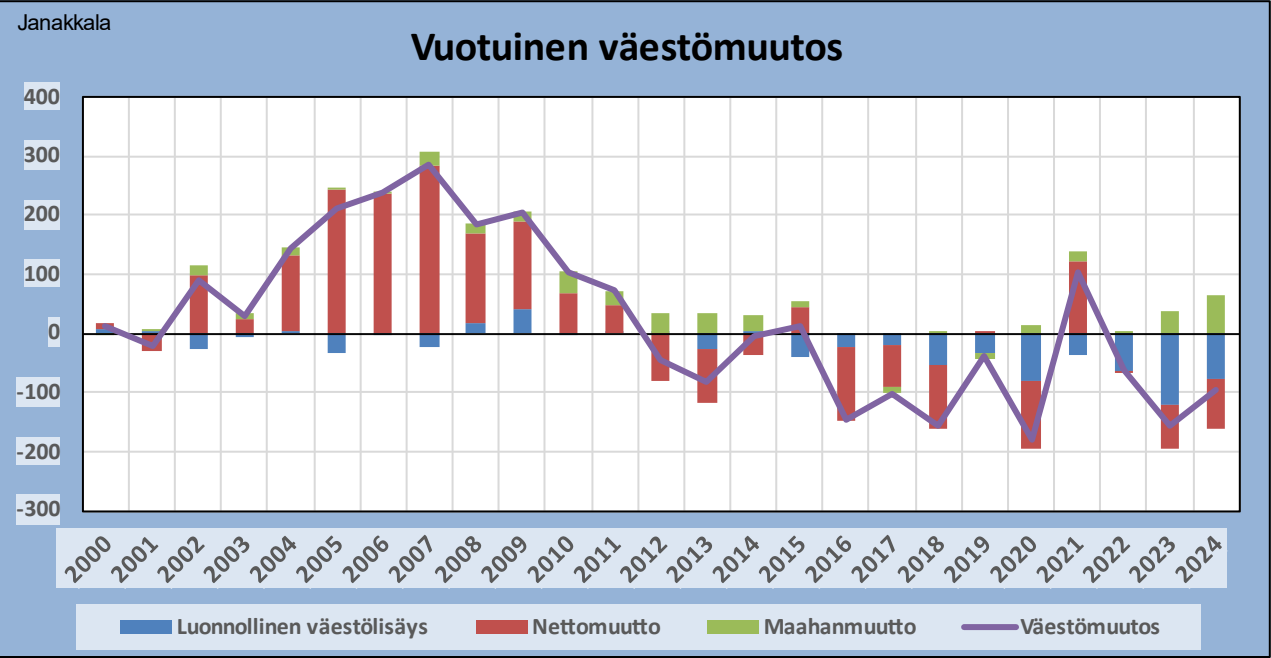
Muutos kpl ja sijaluku koko maassa 2019-2024

-382 228

Muutos %:ia ja sijaluku koko maassa 2019-2024

-2,33 % 103

Älykäs sopeutuminen?

	2012	2025 Erotus	
0-5	1 184	798	-386
6	199	141	-58
7-12	1 282	1 044	-238
13-15	671	557	-114
16-18	655	611	-44
19-23	729	515	-214
24-64	8 863	8 035	-828
65-74	1 914	2 113	199
75-84	1 017	1 593	576
85-	407	563	156
Yhteensä	16 921	15 970	-951
Verotulo keskimäärin eur/as			2000
Vähennys keskim. Vuodessa			-1 902 000
Veronkorotukset			
	2012	2025 Erotus	
Tulovero-%	19,75	8,9	1,79
Yleinen	0,8	1,3	0,5
Vakit asunnot	0,35	0,5	0,15
Vapaa-aika	0,9	1,5	0,6
Janakkala kerää yhdellä vero-%-yksiköllä			3,9 ME

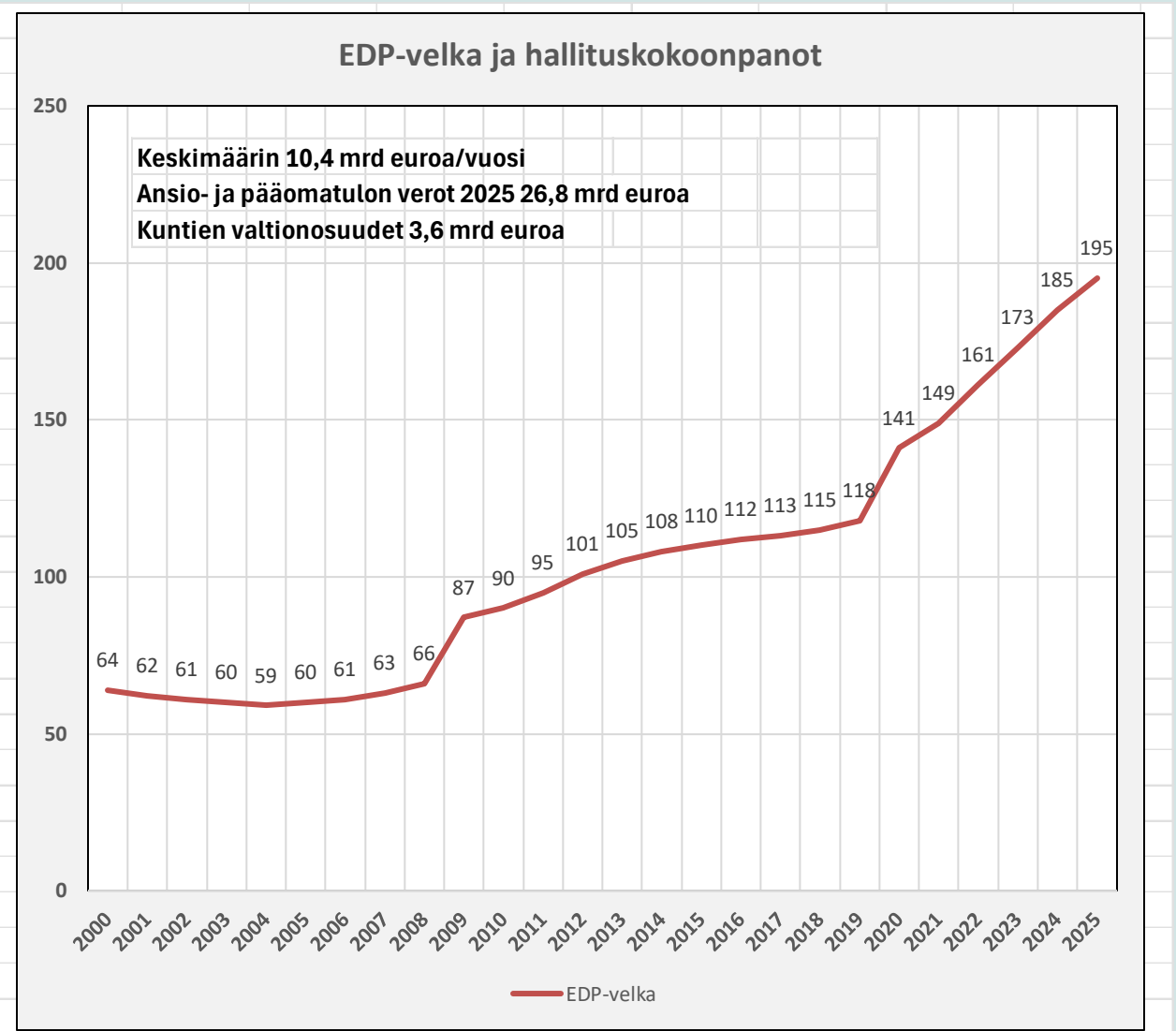
- Ennusteet ovat vain ennusteita – numeroita
- Janakkalan tilanne ei ole noin pessimistinen
- Kun pidetään nykyiset palvelut ja nykyinen palvelurakenne, maailma pelastuu.
- Kuinka kävikään? Kuinka tulee käymään, kun lapsia ei synny oikein missään, mistä lapsiperheet muuttaisivat?

FCG.

Siirrytään talouteen

EDP-velka (laaja valtion velka) hallituskausittain

Vuosi	Pääministeri	EDP-velka mrd euroa	EDP-velka muutos mrd e	Muutos-% koko aikana	Vuotuinen muutos%
1999	Lipponen	68			
2000	Lipponen	64			-6 %
2001	Lipponen	62			-3 %
2002	Lipponen	61	-7	-10 %	-2 %
2003	Jäätteenmäki / Vanhanen	60			-2 %
2004	Vanhanen	59			-2 %
2005	Vanhanen	60			2 %
2006	Vanhanen	61	1	0 %	2 %
2007	Vanhanen	63			3 %
2008	Vanhanen	66			5 %
2009	Vanhanen	87			32 %
2010	Kiviniemi	90	27	48 %	3 %
2011	Katainen	95			6 %
2012	Katainen	101			6 %
2013	Katainen	105			4 %
2014	Stubb	108	13	20 %	3 %
2015	Sipilä	110			2 %
2016	Sipilä	112			2 %
2017	Sipilä	113			1 %
2018	Sipilä	115			2 %
2019	Sipilä	118	6	9 %	3 %
2020	Marin	141			19 %
2021	Marin	149			6 %
2022	Marin	161	43	36 %	8 %
2023	Orpo	173			7 %
2024	Orpo	185			7 %
2025	Orpo	195	34	21 %	5 %

Tilikauden tulos, milj. eur	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Etelä-Karjalan hyvinvointialue	-30	-40	-14	-28	-28	-29	-30	-33
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue	-46	-62	-31	-18	-15	-16	-16	-20
Etelä-Savon hyvinvointialue	-43	-43	-19	-22	-23	-26	-28	-32
Helsingin kaupunki	29	29	90	92	87	93	88	72
Itä-Uudenmaan hyvinvointialue	-35	-48	-14	-21	-17	-12	-8	-10
Kainuun hyvinvointialue	-19	-11	3	2	4	4	4	3
Kanta-Hämeen hyvinvointialue	-60	-50	37	31	39	43	44	42
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue	-21	-17	-0	-4	-1	3	6	5
Keski-Suomen hyvinvointialue	-113	-142	-74	-87	-89	-96	-100	-108
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue	-67	-67	-19	-41	-43	-49	-52	-59
Kymenlaakson hyvinvointialue	-31	-62	-16	-33	-33	-37	-38	-43
Lapin hyvinvointialue	-91	-87	-30	-31	-23	-12	-3	-6
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue	-122	-5	85	74	84	84	85	78
Pirkanmaan hyvinvointialue	-137	-57	95	58	64	62	60	49
Pohjanmaan hyvinvointialue	-38	-27	25	8	10	7	7	3
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue	-23	-46	3	14	23	35	44	44
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue	-73	-51	24	15	35	41	42	35
Pohjois-Savon hyvinvointialue	-63	-68	-19	-30	-25	-27	-28	-34
Päijät-Hämeen hyvinvointialue	-46	-44	-16	-11	-1	12	23	20
Satakunnan hyvinvointialue	-51	-50	15	-7	-6	-9	-10	-14
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue	-104	-57	30	32	36	34	33	28
Varsinais-Suomen hyvinvointialue	-147	-119	51	50	75	105	131	124
Koko maa	-1 329	-1 124	208	44	152	210	253	144

...saavat vuosittain rahaa LISÄÄ noin miljardi euroa vuodessa – mikä vastaa lähes yhden veroprosenttiyksikön tuottoa kuntaveroina!

Kehitys 2017-2024 – oli kiva, kun oli mukavaa!

1000 eur	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Δ 2017-24	Δ 2023-24
Toimintatulot	7 156 911	7 498 430	7 213 858	6 883 602	8 096 529	7 881 446	5 811 772	5 815 826	-18,7 %	4 054
Toimintamenot	35 677 346	36 900 992	37 888 815	38 415 313	40 579 225	42 467 492	20 300 510	20 498 290	-42,5 %	197 780
Toimintakate	-28 520 435	-29 402 550	-30 674 957	-31 531 711	-32 482 696	-34 586 046	-14 488 738	-14 682 464	-48,5 %	-193 726
		3,1 %	4,3 %	2,8 %	3,0 %	6,5 %	-58,1 %	1,3 %		1
Tuloverot	18 802 208	18 660 692	19 138 394	20 119 647	20 588 612	21 639 562	10 219 225	9 883 399	-47,4 %	-335 825
Yhteisövero	1 888 985	1 865 332	1 902 059	1 955 946	2 843 424	3 030 466	2 052 377	1 755 313	-7,1 %	-297 064
Kiinteistöverot	1 737 812	1 789 700	1 865 968	1 743 777	1 965 822	2 089 739	2 182 938	2 329 364	34,0 %	146 426
Valtionosuus	8 497 391	8 450 933	8 634 839	10 999 331	10 060 017	10 726 571	3 625 508	3 391 174	-60,1 %	-234 334
		-0,5 %	2,2 %	27,4 %	-8,5 %	6,6 %	-66,2 %	-6,5 %		
Verorahoitus	30 926 396	30 766 658	31 541 260	34 818 701	35 457 874	37 486 338	18 080 047	17 359 250	-43,9 %	-720 797
		-0,5 %	2,5 %	10,4 %	1,8 %	5,7 %	-51,8 %	-4,0 %		
(Harkinnanvarainen)	0	0	10 000	59 765	25 515	13 330	9 800	10 000		
Rahoitustulot ja -menot	452 155	389 954	551 379	462 915	569 614	334 318	422 975	382 948	-15,3 %	-40 028
Korkotulot	246 992	243 373	232 422	222 744	223 270	226 404	320 894	359 066		
Muut rahoitustulot	404 527	394 581	523 663	470 589	535 269	449 093	527 763	525 089		
Korkomenot	170 071	165 844	163 598	164 573	162 058	169 967	361 785	452 488		
Muut rahoitusmenot	29 293	82 156	41 108	65 845	26 866	171 211	63 897	48 719		
Vuosikate	3 265 258	2 065 840	1 748 127	4 072 800	3 756 722	3 438 779	4 242 674	3 262 504	-0,1 %	-980 170
Poistot	2 194 983	2 191 740	2 305 034	2 396 879	2 404 363	2 449 941	2 495 015	2 572 895	17,2 %	77 881
								Summa	Summa	
Satunnaiset tulot	152 502	45 943	403 902	90 574	115 629	178 259	11 813	380 667	1 379 289	368 854
Satunnaiset menot	29 743	26 114	9 885	9 330	6 689	9 570	29 108	20 165	140 604	-8 943
Tulos	1 193 034	-106 071	-162 890	1 757 165	1 461 298	1 157 528	1 721 492	1 050 110	8 071 666	-671 381
Poistoero	16 321	-11 544	-4 535	-25 237	-6 357	-18 734	-3 015	14 742	-38 359	17 757
Varausten muutos	-50 981	49 922	8 374	-96 451	108 532	53 321	100 841	4 517	178 075	-96 324
Rahastojen muutos	16 773	44 732	28 188	-61 014	1 265	12 696	32 536	23 345	98 520	-9 191
Tuloslaskelman ali/ylijäämä	1 175 147	-22 961	-130 863	1 574 480	1 355 227	1 121 389	1 591 131	1 007 392	7 670 942	-583 739
Taseessa										
Kumulat. ali/ylijäämä	11 310 213	11 261 803	11 089 554	12 583 374	13 861 565	14 930 565	16 574 801	17 592 033	6 281 820	1 017 232
Verotettava tulo mrd euroa	972	967	990	1 037	1 057	1 112	1 434	1 362	390	-72
		-0,5 %	2,4 %	4,7 %	2,0 %	5,1 %	29,0 %	-5,0 %		
								Muutos		
Veroprosentilla tuloja	906 873	896 858	915 629	958 985	977 187	1 024 387	483 392	1 162 662	255 790	679 270

- Veroprosenttien nousupaine ilman muuta sopeutusta 8,82 (2026) → 10,10 (2030) – vastaa suunnilleen Janakkalan nousupainetta. Paine on suurin pienissä asukasluvultaan taantuvissa kunnissa, mutta myös Tampere, Turku, Vantaa ja Oulu suurimmista kaupungeista tekevät alijäämäisiä tuloksia.
- Jos puuttuva euromäärä haetaan pankista, kasvaa *syömävelkaisten* kuntien määrä kasvaa 2026 kahdeksasta vuoden 2030 103:een. Vuonna 2019 syömävelkaisia kuntia oli 69, vuonna 2020 kaksi.
- Koko maan sopeutustarve – 10-14 mrd euroa – jopa enemmän – ja velkajarru, johtanevat myös kuntien rahoituksen vähenemiseen.

Tuloslaskelma – valtio hoiti myös Janakkalan taloutta 2020

Janakkala	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025TPE
Toimintatuotot 1000 €	15 714	15 788	15 747	19 954	19 167	14 213	14 849	13 598
Toimintamenot 1000 €	97 437	101 624	104 148	109 358	115 581	52 667	53 705	57 646
Toimintakate 1000 €	-81 427	-85 532	-88 061	-89 160	-96 029	-38 116	-38 535	-43 778
Kunnallisvero 1000 €	57 504	57 028	60 799	60 868	63 542	31 662	31 028	32 158
Kiinteistövero1000 €	3 658	3 787	3 421	3 930	4 054	4 238	4 556	4 817
Yhteisövero 1000 €	2 130	1 999	2 485	3 662	3 933	3 051	2 801	2 778
Verotulot yhteensä 1000 €	63 292	62 814	66 705	68 460	71 528	38 952	38 385	39 753
Valtionosuudet 1000 €	23 120	24 290	31 634	28 548	31 323	12 270	9 754	9 491
Rahoitustulot ja -menot netto 1000	-339	-230	-255	-47	-79	-597	-763	-850
Vuosikate 1000 €	4 646	1 342	10 023	7 800	6 743	12 509	8 841	4 615
Poistot 1000 €	5 527	6 091	6 478	6 161	6 307	7 686	6 208	6 751
Satunnaiset tulot 1000 €	0	333	0	0	1 561	0	0	0
Satunnaiset menot 1000 €	0	0	0	0	0	0	0	0
Tuloslaskelman tulos 1000 €	-881	-4 416	3 545	1 639	1 997	4 824	2 634	-2 136
Ali/ylijäämä 1000 €	-881	-4 416	3 546	1 639	1 997	4 824	2 634	-2 136

Oma sij.	Verotettava tulo €/as	2015	2024				
	Minimi	9 592	13 217				
	25 %	12 316	16 837				
	Keskiarvo	14 263	19 148				
	75 %	15 917	20 791				
	Maksimi	35 716	41 983				
60	Janakkala	16 436	21 416				
Sij.	Verotettava tulo €/as	2015	2024	Sij.	Verotettava tulo €/as	2015	2024
1	Kauniainen	35 716	41 983	292	Rääkkylä	10 359	13 107
2	Espoo	24 442	29 677	291	Ranua	10 834	13 217
3	Kirkkonummi	21 726	28 156	290	Merijärvi	9 592	13 237
4	Helsinki	21 683	28 074	289	Rautavaara	10 673	13 843
5	Sipoo	20 684	27 439	288	Perho	9 966	14 197
6	Pirkkala	19 958	26 981	287	Polvijärvi	10 838	14 258
7	Tuusula	21 049	26 971	286	Pudasjärvi	10 921	14 333
8	Siuntio	19 704	26 612	285	Kinnula	10 800	14 841
9	Naantali	19 432	26 393	284	Kivijärvi	10 330	14 882
10	Nurmijärvi	20 038	25 719	283	Kärsämäki	10 743	14 932
11	Kaarina	19 420	25 607	282	Vesanto	10 712	14 940
12	Porvoo	19 424	25 435	281	Pihtipudas	10 986	15 006
13	Järvenpää	19 930	25 298	280	Pielavesi	10 884	15 066
14	Inkoo	18 497	25 284	279	Siikalatva	11 529	15 114
15	Vihti	18 900	25 040	278	Kihniö	11 684	15 124
16	Masku	17 824	24 987	277	Siikainen	10 584	15 127
17	Lempäälä	17 513	24 247	276	Soini	10 309	15 143
18	Hyvinkää	18 654	24 204	275	Juva	12 102	15 314
19	Kustavi	15 034	24 154	274	Keitele	12 349	15 365
20	Pornainen	16 843	24 045	273	Miehikkälä	11 413	15 369

- Tässä esitetty tieto on laskettu maksuunpanotietojen perusteella eikä sisällä vuoden 2023 poikkeuksellisia eriä, ns. ”verohäntä”.
- Vuoden 2023 luku ei ole vertailukelpoinen edellisiin vuosiin johtuen sote-uudistuksen yhteydessä tapahtuneista muutoksista tuloverotuksen vähennyksissä.
- Vuosien 2019 ja 2020 väliseen kehitykseen voivat vaikuttaa laskennalliset tekijät kuten vuoden 2019 tulorekisterin käyttöönnotosta viivästyneet verotulokertymät.

Kuntalaisten tulotaso on hyvä!

Oma sij.	Veroprosentti	2014	2024	2025
	Minimi	16,50	4,40	4,70
	25 %	20,00	8,30	8,40
	Keskiarvo	20,47	8,67	8,77
	75 %	21,00	9,40	9,40
	Maksimi	22,50	10,80	10,80
115	Janakkala	20,50	8,40	8,70
Sij.	Veroprosentti	2014	2024	2025
1	Kauniainen	16,50	4,40	4,70
2	Espoo	18,00	5,30	5,30
3	Helsinki	18,50	5,30	5,30
4	Kustavi	19,25	5,30	5,30
5	Eurajoki	18,85	5,40	6,40
6	Vantaa	19,00	6,40	6,40
7	Inari	19,00	6,40	6,40
8	Luhanka	19,00	6,40	6,40
9	Naantali	18,50	6,40	6,40
10	Sysmä	19,00	6,40	6,40
11	Puumala	20,50	6,60	6,60
12	Sipoo	19,25	6,60	6,60
13	Muurame	19,50	6,90	6,90
14	Taivassalo	20,00	6,90	6,90
15	Tervola	19,50	6,90	6,90
16	Kerava	19,00	6,90	7,00
17	Kirkkonummi	19,50	7,10	7,10
18	Kemiönsaari	19,75	7,10	7,10
19	Lieto	19,17	6,90	7,10
20	Porvoo	19,25	7,10	7,10
Sij.	Veroprosentti	2014	2024	2025
292	Pomarkku	20,50	9,90	10,90
291	Halsua	21,50	10,80	10,80
290	Ähtäri	21,25	10,10	10,60
289	Ylivieska	21,50	10,30	10,30
288	Ujala	22,00	10,30	10,30
287	Kaskinen	21,00	10,30	10,30
286	Reisjärvi	22,00	9,90	10,20
285	Haapajärvi	21,00	10,20	10,20
284	Oulainen	21,50	10,00	10,00
283	Merijärvi	21,00	10,00	10,00
282	Jämijärvi	21,50	9,90	10,00
281	Virolahti	20,00	9,90	9,90
280	Tyrnävä	20,50	9,90	9,90
279	Toholampi	21,50	9,50	9,90
278	Tervo	19,75	9,90	9,90
277	Rääkkylä	21,00	8,90	9,90
276	Rautalampi	21,50	9,90	9,90
275	Pukkila	21,00	8,90	9,90
274	Petäjävesi	21,25	9,90	9,90
273	Nivala	21,50	9,90	9,90

- Kunnalla on verotusoikeus (rajaamaton). Tuloveron määrä perustuu kuntalaisten tulotasoon, tuloverosta tehtäviin vähennyksiin (efektiivinen vero) ja veroprosenttiin.
- Kunnan tulovero on silti enemmän suhteellinen kuin progressiivinen.

Oma sij.	Kiinteistövero e/as	2014	2024
	Minimi	92	160
	25 %	196	316
	Keskiarvo	280	459
	75 %	294	480
	Maksimi	1 744	2 883
248	Janakkala	178	285
Sij.	Kiinteistövero e/as	2014	2024
1	Eurajoki	1 744	2 883
2	Pelkosenniemi	1 739	2 456
3	Pyhäjoki	162	2 048
4	Kustavi	1 534	1 895
5	Vaala	807	1 668
6	Utajärvi	824	1 335
7	Kittilä	771	1 315
8	Kolari	865	1 209
9	Sodankylä	726	1 081
10	Tervola	811	1 071
11	Lestijärvi	262	1 039
12	Puumala	735	1 029
13	Hyrnsalmi	324	985
14	Luhanka	509	944
15	Kuhmoinen	559	865
16	Pyhäntä	195	863
17	Posio	309	863
18	Simo	193	850
19	Taivassalo	628	824
20	Kyyjärvi	208	818
Sij.	Kiinteistövero e/as	2014	2024
292	Tyrnävä	125	160
291	Lumijoki	92	170
290	Laihia	164	197
289	Liminka	102	207
288	Rusko	160	224
287	Valkeakoski	236	232
286	Aura	157	236
285	Hausjärvi	175	236
284	Paimio	162	237
283	Lapua	165	238
282	Kontiolahti	146	243
281	Nousiainen	163	244
280	Uurainen	135	244
279	Uvila	158	245
278	Akaa	186	248
277	Kiuruvesi	184	251
276	Kaarina	192	254
275	Hämeenkyrö	211	254
274	Polvijärvi	175	255
273	Isokyrö	180	255

Kiinteistöverotulon tapaisen tulovirran tavoittelu on vähän kuin ison lohen pyynti – sitä kannattaa tavoitella, vaikkei aina saisikaan!

Kiinteistöverotulon taso on huomattavan huono!

Oma sij.	Yhteisövero e/as	2014	2024				
	Minimi	57	69				
	25 %	143	162				
	Keskiarvo	222	268				
	75 %	274	308				
	Maksimi	1 181	1 820				
202	Janakkala	120	175				
Sij.	Yhteisövero e/as	2014	2024	Sij.	Yhteisövero e/as	2014	2024
1	Keitele	325	1 820	292	Nousiainen	59	60
2	Harjavalta	757	981	291	Tyrnävä	85	69
3	Sodankylä	225	980	290	Luoto	57	73
4	Merikarvia	177	810	289	Lumijoki	58	77
5	Juupajoki	289	795	288	Utsjoki	90	85
6	Kaskinen	656	786	287	Muhos	131	85
7	Rautavaara	632	777	286	Pornainen	67	87
8	Kittilä	366	768	285	Siuntio	86	89
9	Vieremä	553	700	284	Liminka	57	89
10	Savukoski	785	686	283	Alavieska	81	95
11	Koski Tl	142	664	282	Petäjävesi	175	97
12	Multia	505	657	281	Ypäjä	105	103
13	Helsinki	499	653	280	Akaa	100	103
14	Loviisa	526	650	279	Järvenpää	114	104
15	Raahe	125	602	278	Vesilahti	76	105
16	Porvoo	318	588	277	Simo	94	107
17	Soini	205	582	276	Karkkila	134	107
18	Ilomantsi	500	570	275	Pyhäranta	95	107
19	Kyyjärvi	503	554	274	Lemi	134	108
20	Isojoki	215	553	273	Hailuoto	83	109

- Kunnat saavat valtiolta oman osuutensa yritysten tuottaman yhteisöveron tuotosta. Tämä kuntien ja valtion välinen jako-osuus sovitaan (vuosittain).
- Yhteisöveron keskinäinen jako kunnille perustuu useassa kunnassa toimivien yritysten osalta kunnan työpaikkojen sijainteihin. Yhteisöveron piiriin kuuluu myös alueelliset puun kantorahatulot, jotka jaetaan kunnille pinta-alan perusteella.
- Kuntien keskinäinen osuus yhteisöverosta perustuu kunnassa yritysten ja yritysten työpaikkojen määrän ja yritysten verotettavan tulon perusteella.

Isoista yrityksistä huolimatta yhteisöverokertymä on kehno, onneksi yritykset työllistävät.

- Verotason merkitys?
- Kiinteistöveron määrää selittää pieni kiinteistöveroprosenttien taso (pl kesäasukkaat)

	Janakkala	Hämeenlinna	Hattula	Loppi	Riihimäki	Forssa	Hyvinkää	Tammela
Tuloveroprosentti 2026	8,90 %	8,40 %	8,40 %	8,90 %	7,90 %	8,50 %	7,70 %	8,90 %
Laskennallinen verotettava tulo eur/as, 2024	23 130	23 023	24 079	21 126	23 860	20 497	25 475	21 783
Tulovero eur/as (2024)	1 943	1 934	1 950	1 880	1 885	1 681	1 936	1 873
Yleinen rakennusten kiinteistöveroprosentti 2026	1,30 %	1,35 %	1,30 %	1,00 %	1,45 %	1,40 %	1,35 %	1,10 %
Yleinen maapohjien kiinteistöveroprosentti 2026	1,30 %	1,35 %	1,30 %	1,35 %	1,45 %	1,40 %	1,35 %	1,30 %
Vakituisten asuntojen kiinteistöveroprosentti 2026	0,50 %	0,60 %	0,50 %	0,45 %	0,50 %	0,41 %	0,50 %	0,50 %
Muut kuin vakituiset asunnot 2026	1,50 %	1,40 %	1,60 %	1,30 %	1,50 %	1,41 %	1,05 %	1,10 %
Yhteisövero eur/as (2024)	175	270	273	186	409	216	204	171
Yl-rak kiinteistöveropohja eur/as (2025)	9 533	11 792	8 665	6 844	9 203	12 058	11 534	5 110
Yl-maa kiinteistöveropohja eur/as (2025)	3 746	7 018	4 963	7 013	5 926	4 560	6 436	7 027
Vakit asuinrakennus, veropohja eur/as (2025)	24 084	25 835	25 725	25 475	24 900	24 294	25 207	25 349
Muu kuin vakit asuinrakennus, veropohja eur/as (2025)	1 915	1 925	3 259	7 225	146	710	216	8 015
Veroprosentilla tuloja 1000 e (2024)	3 694	15 838	2 248	1 612	6 794	3 319	12 026	1 254

Oma sij.	vos veroprocenttia	2015	2024
	Minimi	0,1	-2,6
	25 %	10,8	2,5
	Keskiarvo	19,3	4,5
	75 %	26,6	6,6
	Maksimi	48,3	14,6
87	Janakkala	8,4	2,6
Sij.	vos veroprocenttia	2015	2024
1	Kaskinen	6,7	-2,6
2	Eurajoki	9,1	-2,2
3	Harjavalta	10,7	-1,1
4	Kustavi	18,2	-1,0
5	Hanko	7,6	-0,8
6	Hamina	9,9	-0,7
7	Kaavi	36,2	-0,6
8	Kemi	12,3	-0,5
9	Kouvola	11,9	-0,3
10	Tuusniemi	31,3	0,1
11	Hirvensalmi	25,4	0,1
12	Heinävesi	32,4	0,2
13	Mäntyharju	21,9	0,4
14	Kotka	10,7	0,4
15	Mänttä-Vilppula	15,0	0,5
16	Jämsä	13,0	0,5
17	Mikkeli	12,3	0,6
18	Savonlinna	14,5	0,6
19	Pieksämäki	16,9	0,7
20	Hartola	24,9	0,7

Sij.	vos veroprocenttia	2015	2024
292	Utsjoki	39,0	14,7
291	Ranua	48,3	14,6
290	Perho	38,0	13,5
289	Taivalkoski	37,2	13,4
288	Pudasjärvi	41,3	13,2
287	Lestijärvi	33,6	13,0
286	Vaala	33,9	12,5
285	Kärsämäki	37,2	12,4
284	Utajärvi	35,9	12,3
283	Merijärvi	33,0	11,3
282	Kuortane	27,1	11,1
281	Toholampi	22,4	10,7
280	Kivijärvi	43,7	10,6
279	Kinnula	38,8	10,6
278	Uurainen	19,9	10,6
277	Liminka	17,8	10,4
276	Pyhäntä	27,8	10,2
275	Reisjärvi	29,3	10,2
274	Enontekiö	37,7	10,0
273	Tyrnävä	22,6	9,8

- Esitys kuvaa valtionosuuden määrää veroprocenttiyksiköiksi muutettuna – mitä suurempi luku, sitä riippuvaisempi kunta on valtionosuudesta. Nousu merkitsee valtionosuusriippuvuuden lisääntymistä, lasku valtionosuusriippuvuuden vähentymistä.
- Kunta saa valtionosuutta lähinnä lapsista. Yli 16-vuotiaista kunta maksaa valtiolle omarahoitusosuutena enemmän kuin mitä valtio maksaa kunnille.
- Kun lasten määrä vähenee, kunnan saama valtionosuus alenee. Valtionosuutta ei saada enää entiseen tapaan ikääntyneistä – ne valtionosuudet ovat siirtyneet hyvinvointialueille.

Janakkalan valtionosuus ja sen muutos ikäryhmien muuttuessa

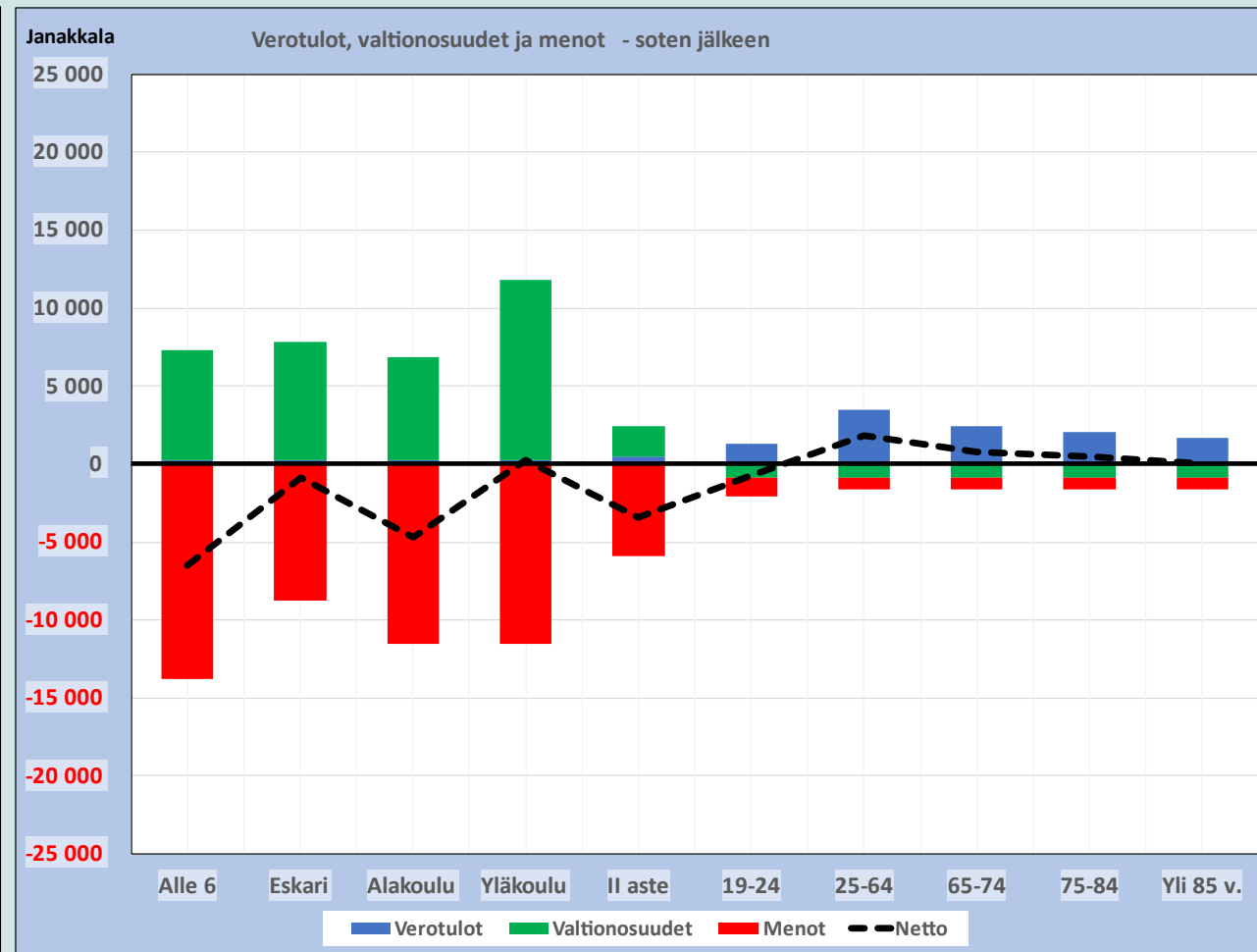
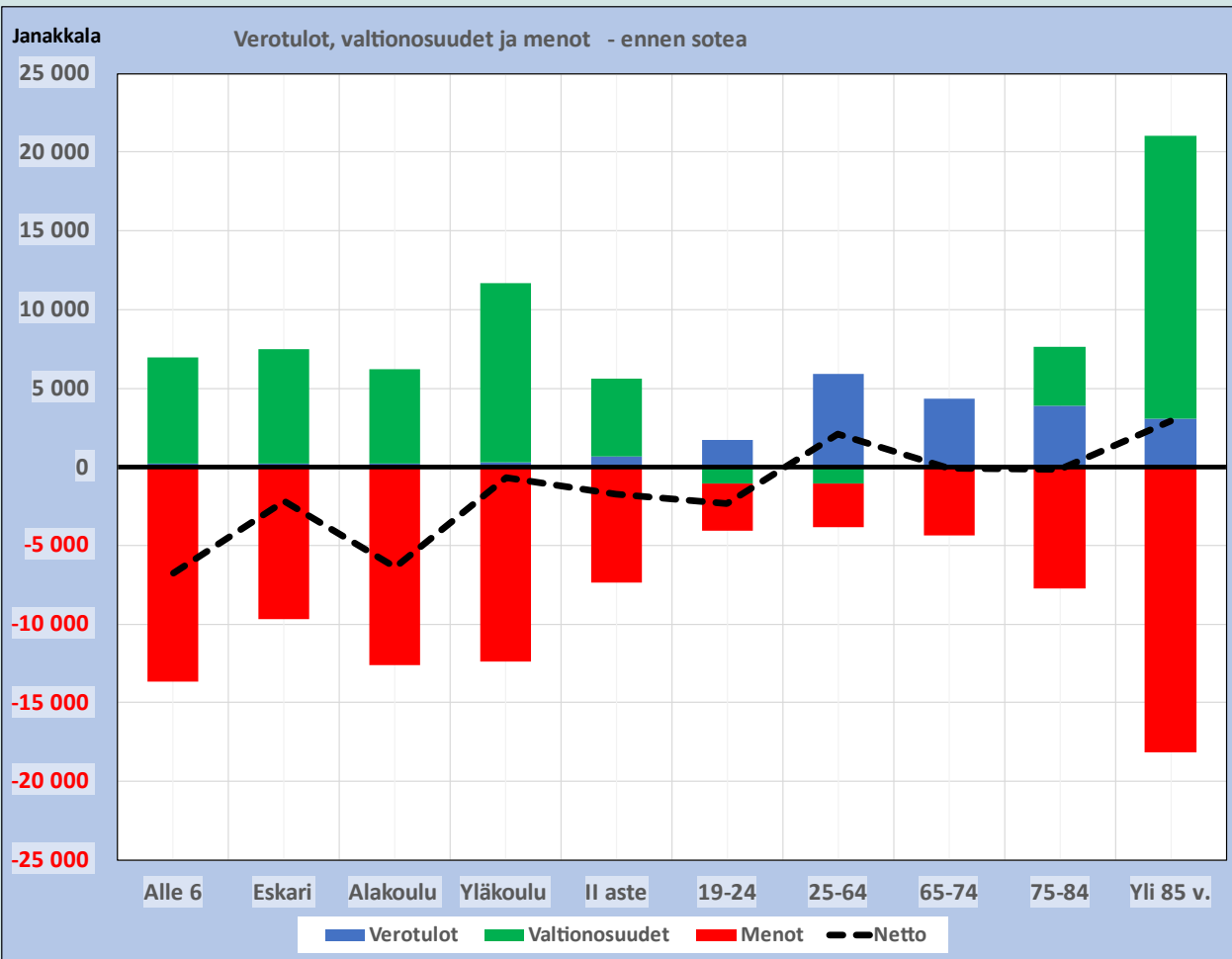
Janakkala										
	Omarahoitusosuus	0-5-v	6	7-12	13-15	16+	18-64	Laskennallinen v	Omarahoituso	Valtionosuus
Perushinta	1 549	8 971	9 539	8 172	13 849	70	86			
2024		788	165	1 068	608	13 386	8 770		16 015	
2030		727	139	900	517	13 371	8 427		15 654	
	Korvaus 2026	7 068 825	1 573 892	8 727 803	8 420 283	939 965	754 834	27 485 602	24 807 235	2 678 367
	Korvaus 2032	6 521 619	1 325 885	7 354 890	7 160 011	938 912	725 312	24 026 628	24 248 046	-221 418
										-2 899 785

- Laskennallista valtionosuutta kertyy myös muista laskennallisista kustannuksista 3,7 ME ja lisäosista 475 000 e sekä **verotuloihin** perustuvaa valtionosuuden tasausta 3,5 ME
- SOTE –erät ovat 700 000 euroa

FCG.

Muutosta ja kasvua

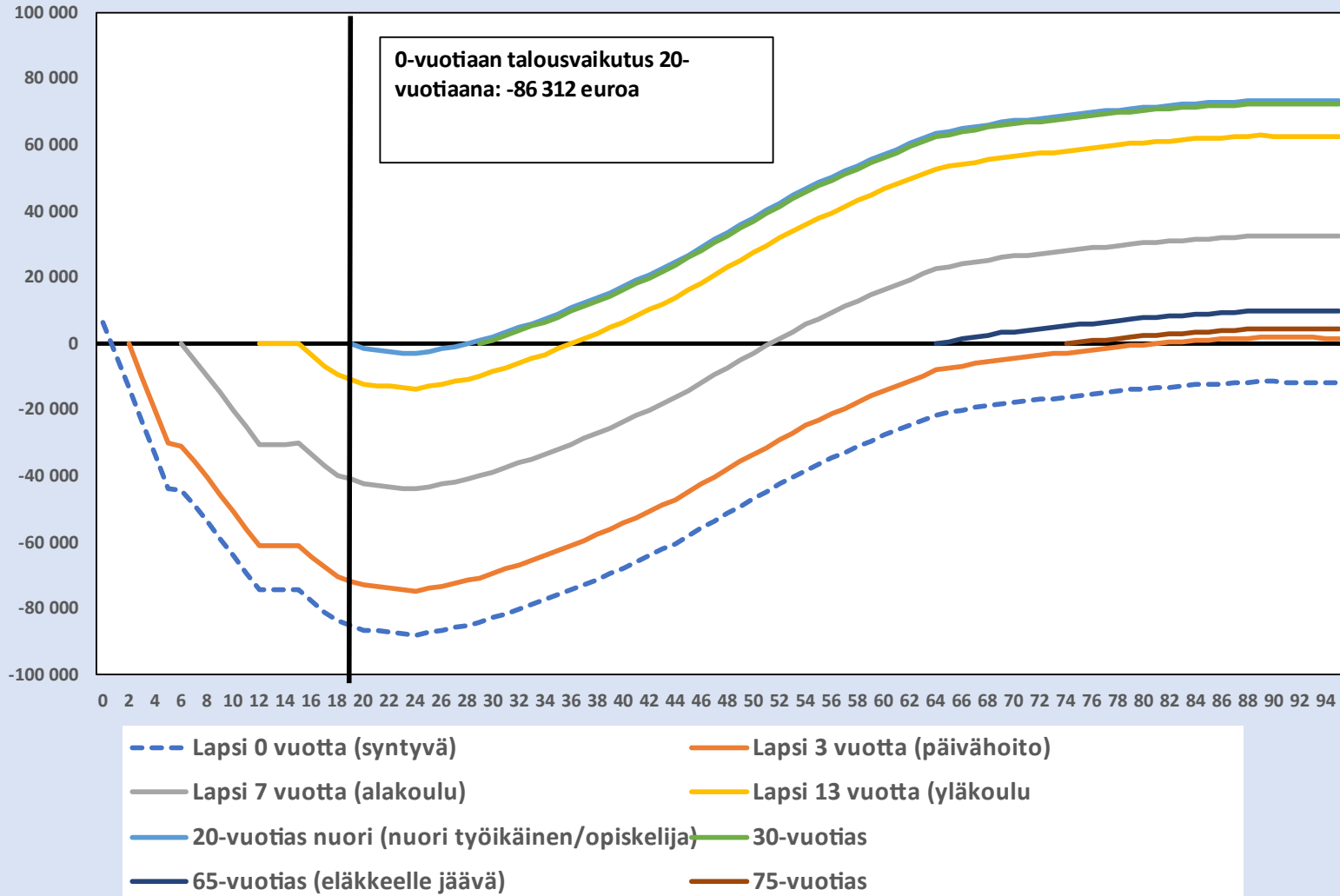
Uusi kunta vs vanha kunta

Janakkala 2024

Euroa

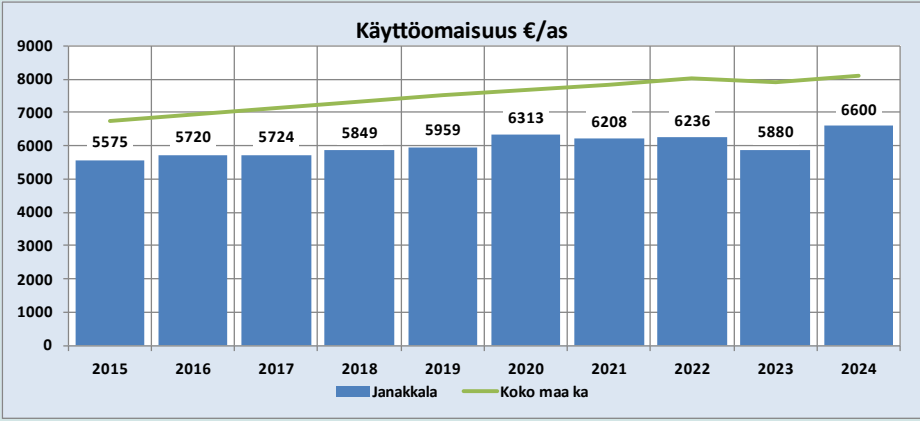
Talousvaikutus kunnalle kumulatiivisesti sotien jälkeen

FCG.

Investoidaan ja rahoitetaan investointeja

Janakkala		Janakkala	
	2015...2017 Vuodessa	2018...2021 Vuodessa	2022...2024 Vuodessa
Asukasluku	16 654	16 343	16 139
Bruttoinvestoinnit eur/as	379	505	771
...koko maa keskimäärin	643	726	471
Käyttöomaisuuden arvo eur/as	5 724	6 208	6 600
...koko maa keskimäärin	7 310	8 013	8 083

Vuokravastuut	1000 e	1000 e	euroa/as	euroa/as
	2019	2024	2019	2024
Koko maa	6 170 415	7 257 007	1 123	1 319
Janakkala	7 782	47 875	474	2 948
Hämeenlinna	77 561	102 672	1 147	1 513
Hattula	2 804	1 060	298	113
Forssa	2 019	8 659	119	515
Loppi	406	263	52	33
Tammela	412	114	68	19
Riihimäki	8 562	3 801	297	132
Hyvinkää	53 394	11 028	1 149	237

- Ovatko investoinnit kohdistuneet käyttöomaisuuden kasvuun?
- Investointien vaikutus käyttökustannuksiin?
- Missä isoimmat paineet uusissa investoinneissa?

Vuokravastuut 1000 e		2019	2020	2021	2022	2023	2024	Muutos 19-24
Koko maa		6 170 415	7 234 678	7 584 369	8 314 024	6 185 862	7 257 007	1 086 592
Janakkala		7 782	14 672	34 770	32 721	49 047	47 875	40 093

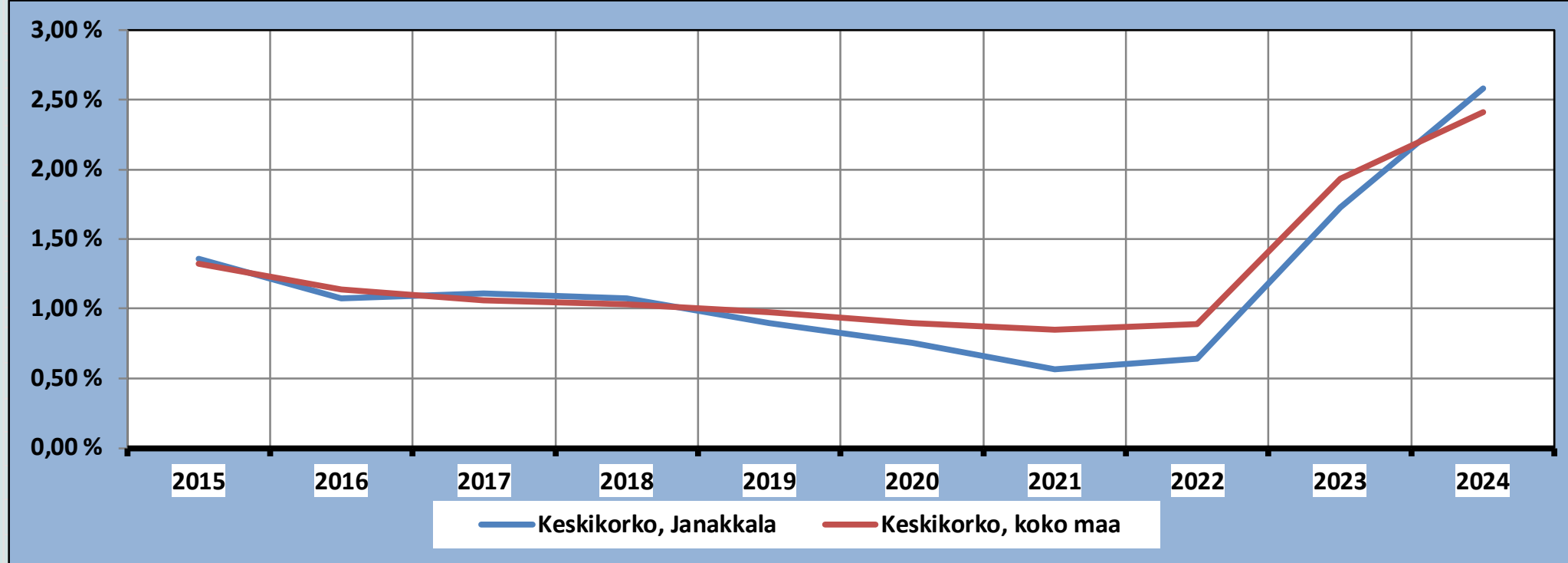
Janakkala	Janakkala	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kunnan lainakanta	€1 000	46 850	51 524	47 001	45 811	48 374	52 921	51 458	48 130	49 437	46 607
	€/as	2 780	3 084	2 830	2 785	2 947	3 259	3 149	2 956	3 066	2 910
	Verrokit ka €/as	2 643	2 679	2 730	2 754	2 903	3 527	4 077	4 287	4 172	4 558
	Maan ka €/as	2 632	2 754	2 850	2 966	3 310	3 405	3 427	3 305	3 401	3 487
	Järjestys	173	187	149	133	117	140	131	134	132	124
	Ero verrokeihin	2 308	6 756	1 667	523	732	-4 340	-15 160	-21 658	-17 823	-26 383
	Ero maan ka	2 501	5 513	-330	-2 968	-5 954	-2 363	-4 541	-5 674	-5 393	-9 235
	Vero-%	16,8	18,5	16,9	16,7	17,8	18,3	17,8	15,9	13,1	12,6
	Verrokit ka vero-%	19,1	19,4	19,8	20,1	20,4	24,1	26,9	27,2	21,5	22,7
	Maan ka vero-%	18,9	20,0	20,6	21,7	23,3	23,2	22,6	20,8	17,3	17,7
	Järjestys	139	149	123	106	96	111	114	113	115	106
	Ero verrokeihin	-6 593	-2 385	-8 067	-9 257	-6 994	-16 988	-26 393	-34 080	-32 047	-37 403
	Ero maan ka	-5 915	-4 108	-10 257	-13 487	-14 942	-14 169	-14 077	-14 946	-16 134	-18 631

Janakkala	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lainakanta 1000 €	46 850	51 524	47 001	45 811	48 374	52 921	51 458	48 130	49 437	46 607
Rahavarat 1000 €	11 315	13 584	12 522	10 230	6 130	9 780	10 068	12 266	13 269	293

- Emon lainakanta on maltillinen joskin rahavarat ovat vähentyneet 2024

Janakkala	Janakkala	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Konsernin lainakanta	€1 000	71 604	73 972	70 271	69 815	73 332	76 981	79 256	89 343	67 370	63 427
	€/as	4 249	4 427	4 231	4 245	4 468	4 741	4 850	5 488	4 179	3 960
	Verrokit ka €/as	4 139	4 013	4 104	4 051	4 174	4 901	5 531	5 805	4 521	4 990
	Maan ka €/as	4 495	4 652	4 855	5 087	5 610	5 877	6 024	6 122	4 865	4 915
	Järjestys	155	158	133	116	112	116	111	132	135	119
	Ero verrokeihin	1 856	6 920	2 122	3 183	4 830	-2 596	-11 113	-5 169	-5 521	-16 483
	Ero maan ka	-4 147	-3 750	-10 364	-13 859	-18 749	-18 442	-19 174	-10 323	-11 066	-15 294
	Vero-%	25,6	26,6	25,2	25,5	27,0	26,6	27,3	29,5	17,8	17,2
	Verrokit ka vero-%	30,0	29,0	29,7	29,6	29,3	33,6	36,4	36,8	23,3	24,9
	Maan ka vero-%	32,1	33,6	34,9	37,1	39,5	40,1	39,8	38,3	24,5	24,7
	Järjestys	121	119	101	86	84	84	90	107	110	97
	Ero verrokeihin	-12 082	-6 771	-12 511	-11 206	-6 278	-20 172	-26 351	-21 992	-20 935	-28 547
	Ero maan ka	-18 097	-19 483	-26 923	-31 799	-34 062	-39 032	-35 977	-26 606	-25 349	-27 699
	Konsernin vuokravastuu (leasing) 1000 e							34 770	32 721	49 047	47 875
	Konsernin vuokravastuu (leasing) e/asukas							2 128	2 010	3 042	2 989

- Konsernin lainakanta on lainavastuina edelleen tyydyttävällä tasolla, mutta vastuita kasvattavat leasing-investoinnit, jotka heikentävät Janakkalan kokonaisvastuuasemaa koko maassa sijaluvulla 207!!!

- Korkoriski kuvastaa kuinka suuri taloudellinen riski korkojen nousu on kunnalle
- Kunnan lainakannan suuruus ja lainojen suojausaste vaikuttaa merkittävästi korkoriskiin
- Kunnat suojaavat lainojaan mm. kiinteillä koroilla ja koronvaihtosopimuksilla

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Korkomeno 1000 €	635	555	522	493	433	401	292	308	855	1 203
Korkomeno koko maa 1000 €	193 766	176 740	170 071	165 845	163 598	164 573	162 058	169 967	361 785	452 488
Lainakanta 1000 €	46 850	51 524	47 001	45 811	48 374	52 921	51 458	48 130	49 437	46 607
Lainakanta koko maa 1000 €	14 664 762	15 498 991	16 083 085	16 118 918	16 723 150	18 412 786	19 025 313	19 110 672	18 685 217	18 768 727
Keskikorko, Janakkala	1,36 %	1,08 %	1,11 %	1,08 %	0,90 %	0,76 %	0,57 %	0,64 %	1,73 %	2,58 %
Keskikorko, koko maa	1,32 %	1,14 %	1,06 %	1,03 %	0,98 %	0,89 %	0,85 %	0,89 %	1,94 %	2,41 %
Korkoriski 1% + korkomenot	1 104	1 070	992	951	917	930	807	789	1 350	1 669
Veroprosentilla euroja	2 793	2 783	2 785	2 738	2 716	2 895	2 898	3 026	3 787	3 694

FCG.

Käyttötalous palveluittain

Opetustoimi ja varhaiskasvatus

Nettokäyttökustannus per lapsi/opiskelija	Janakkala Orimattila Pieksämä Hämeenlinna Akaa					Laukaa	Koko maa	Kuntatyyppi
Varhaiskasvatus, perusopetus ja lukio								
Varhaiskasvatus	11 874	11 090	12 547	9 947	10 196	10 296	11 614	11 376
Esiopetus	7 623	9 406	8 726	9 093	8 682	8 551	9 071	9 784
Perusopetus ja ap-ip-toiminta	11 083	12 051	11 290	11 791	10 670	12 481	11 873	12 354
Vaka + esiopetus + perusopetus per 0-15-v	11 857	12 185	12 257	11 613	10 913	12 195	12 284	12 554
Lukiokoulutus	9 408	15 395	8 320		9 623	11 056	9 960	10 805

- Varhaiskasvatuksen jakajana on 0–6-vuotiaat kuntalaiset. Perusopetuksen jakajana on 7–15-vuotiaat kuntalaiset.
- Esiopetuksen jakajana on esiopetuksen oppilaat kunnassa. Tietojen lähde on Tilastokeskus.
- Lukiokoulutuksen jakajana on opiskelijat kunnan ylläpitämissä lukioissa. Tietojen lähde on opetushallituksen valtiosuusraportit.

Opetustoimi ja varhaiskasvatus

Nettokäyttökustannus per lapsi/opiskelija	Janakkala	Hämeenlinna	Hattula	Loppi	Riihimäki	Forssa	Tammela	Koko maa	Kuntatyypin
Varhaiskasvatus, perusopetus ja lukio									
Varhaiskasvatus	11 874	9 947	9 749	11 762	11 496	11 607	13 264	11 628	11 376
Esiopetus	7 623	9 093	12 990	12 103	8 907	10 956	16 787	9 237	9 797
Perusopetus ja ap-työtoiminta	11 083	11 791	10 987	12 822	10 236	12 618	13 714	11 875	12 354
Vaka + esiopetus + perusopetus per 0-15-v	11 857	11 613	11 313	13 054	11 187	12 950	14 587	12 289	12 554
Lukiokoulutus	9 408			16 110	8 775	8 289		9 953	10 805

- Varhaiskasvatuksen jakajana on 0–6-vuotiaat kuntalaiset. Perusopetuksen jakajana on 7–15-vuotiaat kuntalaiset.
- Esiopetuksen jakajana on esiopetuksen oppilaat kunnassa. Tietojen lähde on Tilastokeskus.
- Lukiokoulutuksen jakajana on opiskelijat kunnan ylläpitämissä lukioissa. Tietojen lähde on opetushallituksen valtiosuusraportit.

Muut opetus- ja kulttuuripalvelut

Nettokäyttökustannus per asukas	Janakkala	Orimattila	Pieksämäki	Hämeenlinna	Akaa	Laukaa	Koko maa	Kuntatyö
Muut opetuspalvelut, kulttuuripalvelut ja vapaa-aika								
Kansalaisopistot	0	11	66	4	9	26	27	32
Taiteen perusopetus yhteensä	10	0	6	17	9	4	17	25
Muu opetustoiminta	8	2	0	3	0	2	2	4
Kirjastot	62	48	64	73	48	72	67	62
Liikunta ja ulkoilu	116	241	119	136	119	92	149	162
Nuorisotoiminta	51	34	26	19	23	37	43	33
Kulttuuripalvelut	9	16	60	103	16	2	90	37
Yhteensä:	257	352	341	355	224	235	395	355
Euroa per asukas:								
OKM:n kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluiden valtionosuudet yhteensä	5	5	38	23	5	19	35	35
Kunnan rahoitus	252	347	303	333	219	216	360	320
OKM vos, % nettokäyttökustannuksesta	2 %	1 %	11 %	6 %	2 %	8 %	9 %	10 %

Muut opetus- ja kulttuuripalvelut

Nettokäyttökustannus per asukas	Janakkala	Hämeenli	Hattula	Loppi	Riihimäki	Forssa	Tammela	Koko maa	Kuntatyö
Muut opetuspalvelut, kulttuuripalvelut ja vapaa-aika									
Kansalaisopistot	0	4	8	23	25	0	11	27	32
Taiteen perusopetus yhteensä	10	17	10	8	60	84	15	17	25
Muu opetustoiminta	8	3	0	1	0	0	0	2	4
Kirjastot	62	73	59	78	62	62	82	67	62
Liikunta ja ulkoilu	116	136	111	123	130	163	84	149	162
Nuorisotoiminta	51	19	57	36	38	30	58	43	33
Kulttuuripalvelut	9	103	2	14	120	39	14	90	37
Yhteensä:	257	355	247	283	434	378	264	395	355
Euroa per asukas:									
OKM:n kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluiden valtionosuudet yhteensä	5	23	5	20	73	72	5	35	35
Kunnan rahoitus	252	333	243	263	362	307	259	360	320
OKM vos, % nettokäyttökustannuksesta	2 %	6 %	2 %	7 %	17 %	19 %	2 %	9 %	10 %

Nettokäyttökustannus per asukas	Janakkala Orimattila Pieksämä Hämeenli Akaa					Laukaa	Koko maa	Kuntatyyp
Yleishallinto ja muut palvelut								
Yleishallinto ja vaalit	63	73	112	93	-41	85	91	61
Yhdyskuntasuunnittelu	35	27	27	27	11	26	36	33
Rakennusvalvonta	2	7	23	2	5	3	7	11
Asumisen turvaaminen	-1	0	0	5	12	10	4	1
Ympäristönsuojelu	13	7	7	9	10	5	12	10
Liikenneväylät	189	255	212	255	207	185	224	220
Puistot ja yleiset alueet	27	31	25	45	18	36	52	38
Maaomaisuuden hallinta	-33	-1	-82	-153	20	-35	-173	-33
Maa- ja metsätilat	-22	-2	-54	-5	-2	-20	-7	-13
Joukkoliikenne	37	59	26	42	33	43	126	30
Elinkeinoelämän edistäminen yhteensä	32	40	42	65	22	39	54	63
Työllisyyspalvelut yhteensä	64	129	70	123	72	81	119	76
Energiahuolto	0	0	3	0	0	0	-2	-26
Jätehuolto	7	0	5	-0	6	0	1	2
Vesihuolto	-42	-3	1	0	-1	1	-6	-5
Tila- ja vuokrauspalvelut	17	-116	-2	42	131	-280	-75	-34
Tukipalvelut	54	2	1	-0	16	-5	13	-10
Ympäristöterveydenhuolto	15	31	28	13	20	40	16	26
Löytöeläimet	0	0	0	1	0	0	0	0
Yhteensä:	457	540	445	563	538	212	491	449

- Yleishallinto ja muut palvelut - kokonaisuuden vertailussa huomioitavaa:
- Maan myynti- ja vuokratuottoja on palveluluokilla maaomaisuuden hallinta sekä maa- ja metsätilat.
- Tukipalvelut ja tila- ja vuokrauspalvelut eivät ole vertailukelpoisia kuntien kesken, vaan niitä käytetään eri kunnissa eri tavoin. Suuri ali- tai ylijäämä näissä luokissa voi kuitenkin viestiä tukipalvelu- tai tilakustannusten puutteellisesta kohdentumisesta palveluluokille.
- Myös yleishallinto on harvoin vertailukelpoinen kuntien välillä.
- Vuoden 2021 muutokset palveluluokituksessa aiheuttaa katkoksen useiden palveluiden aikasarjoissa.

Nettokäyttökustannus per asukas	Janakkala		Hämeenlinna		Loppi		Riihimäki		Forssa	Tammela		Koko maa	Kuntatyyppi
Yleishallinto ja muut palvelut													
Yleishallinto ja vaalit	63	93	104	65	147	132	398	92	61				
Yhdyskuntasuunnittelu	35	27	34	19	72	55	29	36	33				
Rakennusvalvonta	2	2	32	28	9	5	29	7	11				
Asumisen turvaaminen	-1	5	0	6	0	-2	-9	4	1				
Ympäristönsuojelu	13	9	11	28	18	6	31	12	10				
Liikenneväylät	189	255	129	131	269	261	103	224	220				
Puistot ja yleiset alueet	27	45	22	19	69	89	30	52	38				
Maaomaisuuden hallinta	-33	-153	-22	-8	-44	-29	-7	-173	-33				
Maa- ja metsätilat	-22	-5	-9	-46	5	-3	-31	-7	-13				
Joukkoliikenne	37	42	60	23	39	18	15	126	30				
Elinkeinoelämän edistäminen yhteensä	32	65	16	64	31	15	63	54	63				
Työllisyyspalvelut yhteensä	64	123	68	29	95	85	52	119	76				
Energiahuolto	0	0	0	0	0	0	0	-2	-26				
Jätehuolto	7	-0	0	0	3	1	0	1	2				
Vesihuolto	-42	0	0	39	-103	-64	118	-6	-5				
Tila- ja vuokrauspalvelut	17	42	24	17	-111	-28	2	-75	-34				
Tukipalvelut	54	-0	76	38	47	47	23	14	-10				
Ympäristöterveydenhuolto	15	13	20	15	9	0	36	16	26				
Löytöeläimet	0	1	2	1	0	0	0	0	0				
Yhteensä:	457	563	566	469	556	587	883	492	449				

- Yleishallinto ja muut palvelut - kokonaisuuden vertailussa huomioitavaa:
- Maan myynti- ja vuokratuottoja on palveluluokilla maaomaisuuden hallinta sekä maa- ja metsätilat.
- Tukipalvelut ja tila- ja vuokrauspalvelut eivät ole vertailukelpoisia kuntien kesken, vaan niitä käytetään eri kunnissa eri tavoin. Suuri ali- tai ylijäämä näissä luokissa voi kuitenkin viestiä tukipalvelu- tai tilakustannusten puutteellisesta kohdentumisesta palveluluokille.
- Myös yleishallinto on harvoin vertailukelpoinen kuntien välillä.
- Vuoden 2021 muutokset palveluluokituksessa aiheuttaa katkoksen useiden palveluiden aikasarjoissa.

Päästäänkö sopeutusta karkuun - Janakkala?

Sopeutus – palvelurakenne vastaamaan nykyistä ja tulevaa tarvetta; laajuuden ja laadun alenemaa; tuloja lisää – veroprosenttien nostaminen

Janakkala	TP 2023	TP 2024	Tpa 2025	2026	2027	2028	2029	2030
Asukasluku	16 123	16 015	15 872	15 801	15 734	15 669	15 615	15 565
Veroprosentti	8,36	8,40	8,70	8,90	8,90	8,90	8,90	8,90
Toimintakate 1000 e	-38 116	-38 535	-42 483	-46 408	-48 461	-50 533	-52 368	-54 083
Tuloverotulo 1000 e	31 662	31 028	31 816	34 546	35 308	36 485	37 268	38 078
Kiinteistövero 1000 e	4 238	4 556	4 884	5 042	5 098	5 154	5 211	5 270
Osuus yhteisöveron tuotosta 1000 e	3 051	2 801	2 870	3 298	3 600	3 766	3 879	3 996
Verotulot yhteensä 1000 e	38 952	38 385	39 570	42 886	44 006	45 405	46 359	47 343
Valtionosuudet 1000 e	12 270	9 754	9 548	8 710	7 731	7 890	8 205	8 461
Verorahoitus yhteensä 1000 e	51 222	48 139	49 119	51 596	51 737	53 295	54 564	55 804
Rahoitustuotot ja -kulut 1000 e	-597	-763	-835	-919	-1 205	-1 572	-1 724	-1 899
Vuosikate 1000 e	12 509	8 841	5 800	4 269	2 071	1 191	471	-178
Poistot ja arvonalentumiset 1000 e	7 686	6 208	7 083	6 551	6 809	7 145	7 164	7 226
Tilikauden tulos	4 824	2 634	-1 282	-2 282	-4 738	-5 953	-6 693	-7 404
Yli-/alijäämä 1000 e	4 824	2 634	-1 282	-2 282	-4 738	-5 953	-6 693	-7 404
Kumulatiivinen jäämä 1000 e	11 067	13 700	12 418	10 136	5 398	-555	-7 248	-14 653
Kumulatiivinen jäämä eur/as	686	855	782	641	343	-35	-464	-941
Nettoinvestoinnit 1000 e	9 747	16 927	8 710	9 185	12 224	7 464	8 162	8 136
Lainakanta 1000 eur	49 437	46 607	53 502	59 206	70 149	76 981	85 301	94 326
Lainakanta eur/as	3 066	2 910	3 371	3 747	4 458	4 913	5 463	6 060

- Vuosi 2026 ja erityisesti toimintakate perustuu kunnan omaan talousarvioon 2026. Tämä saattaa olla joiltakin osiltaan hiukan pessimistinen ja avattaneen vielä kuluvana vuonna.
- Sopeutustarve riippuen lopullisesta toimintakatearviosta 2026 vaihtelee aika laajalla vaihteluvälillä 4- 6 ME.
- Veroprosentilla kerätään noin 3,5 ME

- Kuntatalous ei tervehdy ilman, että kuntien tulot ja menot saadaan tasapainoon kokonaistaloudelliseen tarkasteluun perustuvalla uudistuksella. Kokonaisuuteen kuuluu kuntien oma verorahoitus, maksu- ja myyntitulot sekä peruspalveluiden valtionosuuden lisäksi OKM:n hallinnonalan valtionosuus. Valtion tasolla on päätettävä, mitä kunnilta edellytetään. Kunnat eivät useinkaan voi kehittää elinvoiman kasvattamisen nimissä palveluita, jotka eivät ole valtionosuusjärjestelmän määrittelemiä peruspalveluita. Suuri osa kunnista ei pysty rahoittamaan palveluissa ylimenevää laatua tai kasvattamaan palveluiden laajuutta. Iso osa näistä ongelmista on seurausta myös siitä, että kunnat kilpailevat asukkaista: kilpailu maksaa kunnissa asuville kuntalaisille.
- Pienet, lähes poikkeuksetta ikääntyneet ja asukasluvultaan taantuneet ja edelleen taantuvat kunnat ovat suurimmissa ongelmissa. Ne ovat usein sopeuttaneet palvelurakenteensa niin, että palveluita on vain ydinkeskustassa ja sielläkin palvelut täyttävät korkeintaan lain säättämän minimin: yhtä päiväkotia tai alakoulua vähempää ei voi olla. Niiden viranhaltijahallinto on supistunut vaarallisen pieneksi ja harvat jäljelle jääneet viranhaltijat hoitavat useita virkoja ja toimia. Kunnat eivät saa veroprosenttiaan korottamalla kerätyksi sellaisia uusia tulovirtoja, joilla epätasapaino palveluissa saataisiin kurottua vähemmän verottavien kasvukuntien tasolle.
- Tätä ”pirullista” ongelmakokonaisuutta ei saada korjattua nykyisellä kuntien rahoituksella, ei tällä palveluvalikoimalla – eikä välttämättä nykyisellä kuntarakenteella.